

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrivm Miracvlorvm Et Historiarvm Memorabilivm Lib. XII

Caesarius <Heisterbacensis>

Antverpiae, 1605

Qvid sit confessio, qualis esse debeat, quae eius sit virtus, quis fructus,
cap. primum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13177

De plebano, qui usurarium & homicidam dulcibus verbis in confessione ad satisfactionem prouexit, cap. 39

De monacho Clarenallis, qui fratrum adiutus orationibus Priori conscientiam suam reuelauit, cap. 51

DE CONFES- SIONE LIBRI TERTII

CAPVT PRIMVM.

CÆSARIVS.

*Contritio
debet ha-
bere con-
iunctam
confitēdi
propositū*

SINE desiderio confessionis quia in-
fructuosa est omnis contritio, videre
debemus, quid sit confessio, qualis esse
debeat, quæ sit eius virtus, quis fructus.
APOLLONIVS: Si sine proposito confes-
sionis informis est contritio, necessa-
rium est scire ista, nouitijs maximè, qui mox post con-
uersionē suam omnia peccata, quæ cōmiserunt, tenē-
tur Abbati suo confiteri, sicut sum à te edoctus, & in
memetipso expertus. **CÆSARIVS:** Confessio tantum
bonum est, vt solo desiderio eius, etiam si necessitas
ipsum actum excludat, peccata dimittātur, vnde Psal-
mista dicit: Cōfitebor aduersum me iniustitiam meā
Domino; & tu remisisti impietatem peccati mei: dixi,
id est, & deliberaui. **APOLLONIVS:** Quid est con-
fessio: **CÆSARIVS:** Scire debes, triplicem esse cōfessio-
nē, laudis, fidei, & criminis. De confessione laudis Sal-
uator in Euangelio dicit: Confiteor tibi pater Domi-
ne cœli & terræ. De confessione fidei dicit Apostolus:
Corde creditur ad iustitiam, ore autem confessio fit
ad salutem. De cōfessione verò criminis ait Apostolus
Iacobus: Confitemini alterutrum peccata vestra, vt
saluemini. Initium enim iustitiæ, confessio est pecca-
torum: vnde scriptum est in libro Machabæorum; Iu-
das præcedet vos in bellum, id est confessio. Confessio
criminis est, per quam latēs animæ morbus aperitur,

spe

Spe veniæ consequenda. Hęc multiplex esse debet, vo- *Cōfessio*
 luntaria, festina, debita, verecunda, generalis, specia- *peccati*
 lis, indiuidualis, nuda, integra, discreta, accusatoria, *quid &*
 amara, sollicita, meticulosa, vera, estimatiua, hilaris, *qualis.*
 propria, pluralis, frequens. Breuiter ista trāscuro, nec
 ad plenū studio breuitatis, elucido, quia ad exēpla fe-
 stino. APOL. Habētne auctoritatē cōfessio à veteri te-
 stamento? CAESARIVS: Confessio sacramentum esse
 dicitur veteris testamenti, figuris manifestis in illo
 declarata, verbis mandata, & exemplis confirmata. *Leuit. 23*
 Leprosus ad arbitrium sacerdotis mundus vel im- *14.*
 mundus iudicatur. Vnde Saluator cuidam leproso a se *Mat. 8.*
 sanato dixit: Vade ostende te sacerdoti. In quatuor
 verbis huius clausulæ, quatuor dicuntur mihi esse cō-
 sideranda, quę maximē in confessione sunt obseruan-
 da, videlicet, vt sit festina, vt sit nuda, vt sit integra, vt
 sit debita, id est, vt fiat proprio pastori. Ac si dicat Do-
 minus: Vade, vt confessio tua sit cita vel festina: osten-
 de, vt sit nuda; te, vt sit integra; sacerdoti, vt sit debita.
 Quem gratia Iesu mundat intus per contritionem, vt
 foris mundus iudicetur, ostendere se debet sacerdoti
 per confessionem. Vnde sponsus voce confessoris in
 Canticis Canticorum loquitur ad contritum pecca- *Cant. 2.*
 torem: Ostende mihi faciem tuam, per cordis contri-
 tionem, sonet vox tua in auribus meis, per oris cōfes-
 sionem. Quid manifestius hac figura? Quòd verbis
 mādata sit, testis est Propheta Dauid, qui dicit: Confi- *Psa. 104*
 remini Domino, quoniā bonus. Itē: Reuela Domino *Psal. 36.*
 viam tuam, subaudi per confessionem. Et in Isaia se- *Isai. 43.*
 cundū Septuaginta; Dic tu iniquitates tuas vt iusti- *2. Re. 12.*
 ficeris. Quòd autem exemplis sit cōfirmata, exēplum
 nobis est ipse Dauid, qui super peccato Bersabę, ve-
 nienti ad se Nathan respōdit, dicens: Peccaui Domi-
 no. APOLLONIVS: Miror vtrū maior sit virtus in cō-
 tritione, siue in confessione. CÆSARIVS: Non nisi per
 contritionem peccatori culpa dimittitur, & hoc sub
 quadam conditione, scilicet vt confessio subsequa-
 tur: quòd si necessitas illam excluderit, defectum il-
 lum summus sacerdos supplebit. Est tamen confessio
 G 5 signum

signum contritionis, cuius virtutem & fructum magis tibi exemplis, quam scripturarum testimonijs ostendere proposui.

CAPVT II.

*Virtus cō
fessionis.*

MILES quidam in villa quadam habitauit, cuius vxorem eiusdem villæ sacerdos per adulterium maculauit: dictū est militi, quia sacerdos rem haberet cum vxore sua. Ille, cum vir prudens esset, nec verbis facilè crederet, nullam de hoc facere mentionem voluit vxori siue sacerdoti, veritatem veriùs volens experiri, non tamen sine suspicione fuit. Contigit vt in quadam villa, non multum à militis villa remota, quidam obsessus esset, in quo dæmonium tam nequam erat, vt coram astantibus improperaret peccata, quæ per confessionē verā nō fuissent tecta. Quod cum miles ex multorum didicisset relatione, rogauit suspectum sibi sacerdotem, vt ad colloquium quoddā secum ire non recusaret. Et acquieuit sacerdos. Cum venissent simul in villam, vbi erat obsessus, cōsciùs ipse sibi sacerdos, suspectū cepit habere militem, quia non latebat eum, quòd obsessus à tam nequam dæmone in eadem villa habitaret, timensq; vitæ suæ, si à dæmone proderetur, necessitatē naturæ simulans, intrauit stabulum ad seruum militis, pedibusq; eius prostratus, ait: Rogo te propter Deum, vt audias confessionē meā. Quem seruus expauescēs, leuauit, audiens quæ ab illo dicebantur. Facta verò confessione, cū sibi sacerdos iniungi peteret pœnitentiā, seruus satis prudenter respondit illi, dicens: quantum alteri sacerdoti protali crimine iniūgeretis, hoc sit satisfactio vestra, sicq; exiēs iā securior, cum milite ad ecclesiam venit, in qua dæmoniosum offendentes, requisitus est à milite in hæc verbā: Nosti aliquid de me? Hoc enim ex industria factum est, vt iam dicto sacerdoti tolleret suspicionem. Cui cū dæmon nescio quid responderet, adjecit: Quid tibi videtur de isto domino? respōdit ille: Nihil de eo scio. Et cum hoc dixisset lingua teuthonica, mox latinè subjūxit: In stabulo iustificatus est: Nullus tunc aderat clericorū. APOLLON.

Satis